

Seminář z didaktiky matematiky 2 ROZPIS VÝSTUPŮ – JARO 2019

1. týden (20. 2.)

Úvodní seminář

Požadavky k ukončení předmětu; rozdělení úkolů.

Mnohočleny, **operace s mnohočleny**

(algebraický, geometrický a aritmetický model)

2. týden (27. 2.)

ALGEBRAICKÉ VÝRAZY

Výrazy v matematice a v životě

Najděte vhodné aplikace pro algebraické výrazy, které byste mohli využít pro motivaci k danému tématu.

.....**Veselý**

Využívání her při fixaci učiva – operace s algebraickými výrazy

Prezentujte různé matematické hry pro fixaci tohoto učiva.

.....**Čermáková**

Algebrogramy

Vysvětlete postup řešení algebrogramu na uvedených příkladech:

a) $AB + BA = CC$

b) $ABC + CBA = DDD$

.....**Maulerová**

Rozklady mnohočlenů, úpravy výrazů

Řešte následující úlohy s využitím úprav mnohočlenů:

- a) Zjednodušte výraz a určete podmínky, za kterých mají provedené úpravy smysl.

$$\frac{3a^3 + ab^2 - 6a^2b - 2b^3}{9a^5 - ab^4 - 18a^4b + 2b^5}$$

Zamyslete se nad tím, v kterých částech řešení si žáci nevědí rady a v kterých dělají chyby.

Navrhněte, jak žáci mohou provést kontrolu správnosti výsledku.

- b) Číslo a rozdělte na dva sčítance tak, aby se rozdíl druhých mocnin těchto sčítanců rovnal opět číslu a . Určete oba sčítance. (Postupujte od indukce k dedukci.)

.....**Pišťková**

3. týden (6. 3.)

ROVNICE

Propedeutika rovnic v Hejného učebnicích pro 1. a 2. stupeň ZŠ

Prostudujte učebnice prof. Hejného od 1. do 7. ročníku a vyberte úlohy, které jsou propedeutikou budoucího učiva rovnice. Několik úloh v různém stupni náročnosti vzorově vyřešte.

.....**Veseláková**

Celostátní matematické soutěže pro žáky 2. stupně ZŠ

Vyberte různé úlohy rovnicového charakteru. Při jejich řešení zvolte různé metody.

.....**Zaifertová**

Řešení lineárních rovnic

Vzorově vyřešte následující lineární rovnici (včetně zkoušky) a pojmenujte všechny ekvivalentní úpravy, které byly během řešení použity.

$$\frac{x+2}{4} - 2 = \frac{4x-1}{3} + \frac{1}{6} - \frac{x+4}{12}$$

Zamyslete se nad tím, v kterých částech řešení (zkoušky) si žáci nevědí rady a v kterých dělají chyby.

.....**Špéra**

Řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli

Řešte rovnice s neznámou ve jmenovateli a) pouze ekvivalentními úpravami, b) ekvivalentními i důsledkovými úpravami. Vysvětlete, kdy určíme podmínky řešitelnosti a kdy provádíme zkoušku správnosti.

$$\text{a) } \frac{x+1}{x} + \frac{(x+1)^2}{x^2} - \frac{(x+1)^3}{x^3} = 1$$

$$\text{b) } \frac{1}{u+1} + \frac{u}{u^2-1} - \frac{1}{u-1} = \frac{1}{1-u^2}$$

.....**Roušová**

4. týden (13. 3.)

ROVNICE, NEROVNICE

Řešení kvadratických rovnic různými způsoby (na SŠ)

a) Pomocí doplnění kvadratického trojčlenu na úplný čtverec řešte v oboru **R** kvadratické rovnice:

$$x^2 - 3x + 2 = 0; 3x^2 + 2x - 5 = 0.$$

b) Odvoďte vzorec pro reálné kořeny kvadratické rovnice $ax^2 + bx + c = 0$ ($a, b, c \in R, a \neq 0$) s neznámou x .

.....**Komprsová**

Řešení soustav lineárních rovnic

Obdélník na obrázku je rozdělen na tři obdélníky a čtverec. Určete obsah čtverce, jsou-li známy obsahy tří obdélníků (v centimetrech čtverečních).

Vyřešte úlohu různými způsoby (algebraicky, aritmeticky, úvahou).

18	27
72	

.....Štěpánová

Řešení neurčitých rovnic

Řešte úlohu:

Kolika způsoby můžeme zaplatit 53 Kč, jestliže máme k dispozici pouze pětikorunové a dvoukorunové mince?

Zamyslete se nad různými metodami řešení neurčitých rovnic. Jak by neurčitou rovnicí řešil žák na základní škole, jak student na střední škole a jak student na vysoké škole?

.....Zemánková

Analýza učebnic - nerovnice

Proveďte analýzu učebnic 1. a 2. stupně základní školy a uveďte konkrétní úlohy na řešení nerovnic, s kterými se žák může na základní škole setkat.

.....Králová

5. týden (20. 3.)

FUNKCE

Lineární funkce

Navrhněte úlohy, pomocí kterých lze názorně zavést pojmy definiční obor a obor hodnot; grafické znázornění závislosti.

.....Trčková

Lineární funkce

Jsou dány lineární funkce: $y = x + 1$, $y = -2x + 1$.

- Zakreslete grafy těchto funkcí a) statickou metodou, b) dynamickou metodou.
- Zapište rovnice funkcí, jejíž graf je s grafem těchto funkcí souměrný: podle osy x ; podle osy y ; podle počátku souřadné soustavy.

.....Gregorová

Lineární funkce

Vzorově vyřešte úlohy:

- a) Vana má objem 130 litrů a plní se vodou rychlostí 12 litrů za minutu. Zapište rovnici funkce, která vyjadřuje závislost množství vody ve vaně na čase. Určete definiční obor této funkce. Sestrojte graf této funkce.
- b) Letadlo mělo při startu v nádrži 3 000 litrů paliva. Po 400 km letu se spotřebovala jedna třetina zásoby paliva. Zapište rovnici, která vyjadřuje závislost množství paliva na počtu uletěných kilometrů. Narýsujte graf této funkce a určete, na kolik km letu zásoba paliva vystačí.

Zamyslete se nad tím, v kterých částech řešení si žáci nevědí rady a v kterých dělají chyby.

.....**Mašterová**

Názorné zavedení funkce nepřímá úměrnost

Navrhněte úlohy pro názorné zavedení funkce nepřímá úměrnost.

.....**Přikrylová**

6. týden (27. 3.)

FUNKCE

Grafické řešení soustav lineárních rovnic

Řešte graficky soustavy rovnic:

$$1) \begin{cases} 2x - y = 2 \\ 2x + 3y - 6 = 0 \end{cases}$$

$$2) \begin{cases} x + 2y = 3 \\ 3x + 6y = 1 \end{cases}$$

.....**Galová**

Mezipředmětové vazby

Funkční závislosti v jiných předmětech a jejich využití při výuce funkcí na základní škole.

.....**Drbalová**

Matematické softwary a zakreslování grafů funkcí

Uveďte možnosti využití matematických softwarů při výuce funkcí na základní škole (zejména při vykreslování grafů).

.....**Volek**

Goniometrické funkce ostrého úhlu

Vzorově vyřešte úlohy:

- a) Společná tětiva dvou kružnic k_1 a k_2 má délku 3,8 cm. Tato tětiva svírá s poloměrem r_1 kružnice k_1 úhel o velikosti 47° a s poloměrem r_2

kružnice k_2 úhel o velikosti $24^\circ 30'$. Vypočtete oba poloměry. Výsledky zaokrouhlete na desetiny.

b) Chlapec prohlíží pomník uprostřed vodorovného náměstí. Zajímá ho výška pomníku. Když se na pomník dívá ze vzdálenosti 15 m, vidí jeho vrchol ve výškovém úhlu asi 24° . Výška chlapcových očí nad zemí je 155 cm. Vypočítejte výšku pomníku.

Zamyslete se nad tím, v kterých částech řešení si žáci nevědí rady a v kterých dělají chyby.

.....**Slovák**

7. týden (3. 4.)

SLOVNÍ ÚLOHY ŘEŠENÉ ROVNICEMI

Slovní úlohy o pohybu

8. týden (10. 4.)

SLOVNÍ ÚLOHY ŘEŠENÉ ROVNICEMI

Slovní úlohy o společné práci

Slovní úlohy vedoucí na n rovnic o n neznámých

Slovní úlohy o směsích

9. týden (17. 4.)

KOMBINATORIKA

Rozvoj kombinačního myšlení - variace a kombinace bez opakování na ZŠ

Navrhněte soubor matematických úloh, které mohou řešit žáci ZŠ bez znalostí vzorců. Jakými metodami mohou žáci řešit tyto úlohy? (Řešte nejdříve jednodušší verze úloh tak, aby bylo možno úlohy řešit intuitivně)

.....**Mičková**

Rozvoj kombinačního myšlení - variace a kombinace s opakováním na ZŠ

Navrhněte soubor matematických úloh, které mohou řešit žáci ZŠ bez znalostí vzorců. Jakými metodami mohou žáci řešit tyto úlohy? (Řešte nejdříve jednodušší verze úloh tak, aby bylo možno úlohy řešit intuitivně)

.....**Pešáková**

Variace a kombinace bez opakování na SŠ

Odvod'te vztah mezi variacemi a kombinacemi bez opakování.

.....**Fojtíková**

Kombinatorika v geometrii

Prezentujte různé úlohy na rozvoj kombinatorického myšlení v geometrii. Zamyslete se, jak můžeme tyto úlohy efektivně zařazovat do výuky geometrie.

.....**Svobodová**

10. týden (24. 4.)

STATISTIKA, PRAVDĚPODOBNOST

Výuka statistiky na ZŠ prostřednictvím projektové výuky

Navrhněte projekt, který byste realizovali ve třídě a pomocí kterého byste vysvětlili žákům základní pojmy ze statistiky.

.....**Ušatá**

Zaznamenávání dat různými způsoby a jejich interpretace

Pomocí didaktické hry uveďte problematiku zaznamenávání dat.

.....**Hodesová**

Zakreslování různých diagramů a čtení z nich

Na různých příkladech ukažte různé možnosti zakreslování dat do diagramů.

.....**Nováková**

Pravděpodobnost a hry

Pomocí experimentální činnosti podpořte u žáků pravděpodobnostní myšlení.

.....**Magurová**

11. týden (1. 5.)

Státní svátek

12. týden (8. 5.)

Státní svátek